

ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΕ ΔΟΜΕΣ
ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Τ.Ε. &
ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΤΗΡΙΞΗ) ΣΤΗΝ ΕΞ
ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ
ΑΝΑΓΚΕΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΣΑΝΔΡΗ, Σ.Ε.Ε. Ε.Α.Ε. & Ε.Ε. ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Θεσμικό πλαίσιο
- Δυνητικές μορφές εξ αποστάσεως υποστήριξης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Πόροι εκπαιδευτικού υλικού

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

■ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 126965 /ΓΔ4 23/09/2020

Στην εγκύκλιο αναφέρεται ότι : «ο σχεδιασμός δράσεων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για τους μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί να αξιοποιεί -όπου καθίσταται εφικτό- **ποικιλία εκπαιδευτικών τεχνικών και εφαρμογών** Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) όπως:

1) Ασύγχρονα εργαλεία που υποστηρίζουν την επικοινωνία σε διαφορετικό χρόνο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, παγκόσμιος ιστός, βιντεοδιάλεξη, εκπαιδευτική τηλεόραση, πλατφόρμες ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης). Η ασύγχρονη επικοινωνία μπορεί να πραγματοποιηθεί με την αποστολή εκπαιδευτικού υλικού, π.χ. φύλλα εργασίας ή άλλο διαδραστικό ή μη εκπαιδευτικό υλικό, που θα υλοποιηθούν με ή χωρίς τη βοήθεια των γονέων.».

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

2) Σύγχρονα εργαλεία που υποστηρίζουν την επικοινωνία και την ταυτόχρονη αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο.

Τέτοια εργαλεία μπορεί να είναι η συζήτηση δια μέσου υπολογιστών (chat) και οι πλατφόρμες σύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

ΣΚΟΠΟΘΕΣΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η σύγχρονη επικοινωνία αποσκοπεί είτε αμιγώς στη διατήρηση των σχέσεων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας είτε στην υλοποίηση μαθημάτων ή βιωματικών δραστηριοτήτων όπου είναι αυτό εφικτό.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

3) Αξιοποίηση ψηφιακού υλικού που απευθύνεται σε μαθητές που παρουσιάζουν τις εξής ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες:

- προβλήματα όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες),
- προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι),
- κινητικά προβλήματα,
- μέτρια και ελαφριά νοητική αναπηρία,
- διαταραχή αυτιστικού φάσματος, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης.

Όλο το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα:
<http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/>.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

4) Αξιοποίηση υλικού από την εκπαιδευτική τηλεόραση, κατ' επιλογή:

<http://www.edutv.gr/index.php/eidiki-agogi>

5) Αναγκαιότητα συνεργασίας με γονείς

Στην εγκύκλιο υπάρχει σαφής αναφορά στη συνεργασία των γονέων ως εξής:

«για την υλοποίηση κάθε σχετικής πρωτοβουλίας κρίνεται σκόπιμη η επικοινωνία και η στενή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που αποτελούν απαραίτητους αρωγούς προς αυτή την κατεύθυνση».

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

- **ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 155692/ΓΔ4 14/11/2020 για Α/θμια και 151977/ΓΔ4 7/11/2020 για Β/θμια**

Οι σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, λόγω της αναστολής λειτουργίας τους, υποχρεούνται να παρέχουν σύγχρονη εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση καλύπτοντας τη διδακτέα ύλη.

Νομική βάση της επεξεργασίας είναι η εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον (αρ. 6 §1 περ. ε ΓΚΠΔ), δηλαδή το δημόσιο αγαθό της παροχής εκπαίδευσης υπό καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συνδυαστικά με την εκπλήρωση έννομης υποχρέωσης του Υπευθύνου Επεξεργασίας (αρ. 6 §1 περ. γ ΓΚΠΔ), η οποία προβλέπεται στο αρ. 63 του Ν. 4686/2020. Ειδικά όσον αφορά στα μεταδεδομένα, χρησιμοποιούνται περαιτέρω για σκοπούς αποκλειστικά ερευνητικούς ή/και στατιστικούς, αφού προηγουμένως ανωνυμοποιηθούν.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

- Η καταγραφή της εικόνας ή της ομιλίας άλλου προσώπου κατά τη διάρκεια των δικτυακών μαθημάτων είναι παράνομη και επισύρει αστικές, ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.
- Για αυτό, αν οι γονείς ζητήσουν την ηχογράφηση του μαθήματος, ώστε ο μαθητής να επανέλθει ξανά σε αυτό επειδή έχει δυσκολίες στη μνημονική συγκράτηση των μαθησιακών πληροφοριών,
 - ❖ δεν συναινούμε,
 - ❖ επισημαίνουμε την ανάρτηση επαρκούς υλικού στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης ή την αποστολή υλικού με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Η κατά μέγιστο βαθμό διατήρηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και επαφής μεταξύ των εκπαιδευτικών των Τμημάτων Ένταξης, παράλληλης στήριξης/ΕΒΠ/ Σχολικών Νοσηλευτών και μαθητών/τριών που φοιτούν σε γενικά σχολεία.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αξιοποιώντας -όπου καθίσταται εφικτό- ποικιλία εκπαιδευτικών μεθόδων και εφαρμογών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, όπως π.χ. ασύγχρονα και σύγχρονα εργαλεία, καθώς και με την παροχή ψηφιακού υλικού και εξειδικευμένης Υποστηρικτικής Τεχνολογίας για την ψηφιακή προσβασιμότητα.

ΜΟΡΦΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ασύγχρονη μέσω :

- των πλατφορμών e class, e me
- του συμβατικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- της χρήσης φωτοτυπιών
- της παρακολούθησης εκπαιδευτικής τηλεόρασης
<http://www.edutv.gr/index.php/eidiki-agogi>

Σύγχρονη μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας webex.

ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- ❑ Συνεργασία εκπαιδευτικού τάξης και εκπαιδευτικού παράλληλης στήριξης

Ο εκπαιδευτικός της παράλληλης στήριξης μπαίνει στο δωμάτιο του εκπαιδευτικού της τάξης είτε ως συνδιαχειριστής (co-host) είτε ως συμμετέχων. Έχοντας προβεί σε συνεννόηση μεταξύ τους, μπορούν να εναλλάσσονται στο διδακτικό ρόλο ή ο ένας να αναλάβει τη διδασκαλία και ο άλλος την εποπτεία και τον συντονισμό των μαθητών, όταν εκτελούν εργασίες στις ομάδες εργασίας.

- ❑ **Αυτόνομη εργασία εκπαιδευτικού** (συνήθως του τμήματος ένταξης) στο δικό του δωμάτιο της webex, στο οποίο μπαίνουν οι μαθητές, στο πλαίσιο του εβδομαδιαίου προγράμματος του σχολείου.
- ❑ **Εξατομικευμένη διδακτική υποστήριξη μαθητή από τον εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης στην εκτέλεση των εργασιών**

Ο εκπαιδευτικός της παράλληλης στήριξης παρακολουθεί ως συμμετέχων τη διεξαγωγή του μαθήματος και στη φάση της εκτέλεσης των εργασιών, αποσύρεται με τον μαθητή που υποστηρίζει στη σχετική ομάδα εργασίας.

ΑΡΧΕΣ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- Σύνταξη ενός κατατοπιστικού κειμένου με μεγαλογράμματη και αραιά ή έντονη γραφή για τη μελέτη του αναρτημένου υλικού και προσδιορισμός του χρονικού ορίου
- Διατύπωση των μαθησιακών στόχων με ρηματοποιημένη όμως μορφή
- Αξιοποίηση απλουστευμένου γλωσσικά εκπαιδευτικού υλικού, προσαρμοσμένο στις αντιληπτικές ικανότητες του μαθητή που υποστηρίζουμε
- Άσκηση αναστοχασμού του μαθητή στο μαθησιακό υλικό με συμπλήρωση σχετικής φόρμας που περιλαμβάνει ερωτήσεις κυρίως κλειστές-αντικειμενικού τύπου
- Ασκήσεις αξιολόγησης του μαθητή (με συνδυασμό ερωτήσεων αντικειμενικού τύπου και ανοικτού τύπου-σύντομης απάντησης)

ΠΟΡΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

■ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Ύπαρξη βίντεο για:

- τα άτομα με κινητική αναπηρία (εξερεύνηση του θαλάσσιου κόσμου και αθλητισμός)
- τα άτομα με δυσκολίες στην ακοή (μουσικοχορευτικές δραστηριότητες)
- την αξιοποίηση της νοηματικής γλώσσας για την επικοινωνία

ΠΟΡΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Ο Οδηγός του Ι.Ε.Π. για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό μαθημάτων εξ αποστάσεως

(<http://iep.edu.gr/el/component/k2/1067-odigos-gia-ton-ekpaideftiko-sxediasmo-mathimatou-eks-apostaseos>)

Το βιβλίο των Σοφού Α, Κώστα Α. & Παράσχου Β. (2015). Online εξ αποστάσεως εκπαίδευση, (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/182>)

Αξιοποίηση εκπαιδευτικών λογισμικών με βάση το αποθετήριο του Ι.Ε.Π. ανά κατηγορία ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών <http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/polimesiko-uliko/ekpaideutiko-logismiko>

Ψηφιακό σχολείο <https://dschool.edu.gr/> (ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο) με σκοπό την προσαρμογή του αναρτημένου υλικού στις δυνατότητες του μαθητή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, γιατί εκεί δεν υπάρχει υλικό ξεχωριστά για την ειδική αγωγή.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

- Δημιουργία εκπαιδευτικών κουίζ με τη χρήση του διαδικτυακού εργαλείου [quizizz \(https://quizizz.com/\)](https://quizizz.com/). Ο εκπαιδευτικός του Τ.Ε. ή της παράλληλης στήριξης μπορεί στις ερωτήσεις του κουίζ που κατασκευάζει να βάλει και εικόνα καθώς και βίντεο, για να διευκολύνει τους μαθητές του στις απαντήσεις. Εναλλακτικά, μπορεί να αξιοποιήσει το διαδικτυακό εργαλείο (kahoot <https://kahoot.com/academy/study/>). Τη δυνατότητα για δημιουργία κουίζ την παρέχει και η Google (<https://www.google.gr/intl/el/forms/about/>), σε αυτή την περίπτωση, θα κατασκευάσετε το κουίζ και στη συνέχεια θα δώσετε στο chat τον σύνδεσμο του κουίζ, θα δείτε online τις απαντήσεις των μαθητών σας.
- Δημιουργία σταυρόλεξου με τη χρήση του crosswordlabs (<https://crosswordlabs.com/>)
- Αξιοποίηση υφιστάμενων εκπαιδευτικών σεναρίων με διαδικτυακά εργαλεία στον ιστότοπο <https://wordwall.net/en-gb/community/greek>
- Δημιουργία εννοιολογικών χαρτών με πολλά εργαλεία (π.χ. στους ιστοτόπους <https://vue.tufts.edu/> και <https://www.xmind.net/>) με πιο εύχρηστο το <http://www.spicynodes.org/>, γιατί υποστηρίζει τα ελληνικά.
- Δημιουργία κόμικ με πολλά εργαλεία, μπορεί να γίνει διήγηση μιας ιστορίας με το εργαλείο [Storyboardthat](https://www.storyboardthat.com/) που είναι εύχρηστο (<https://www.storyboardthat.com/>). Εδώ μπορεί ο εκπαιδευτικός να εκπονήσει με αυτό το εργαλείο ακόμα και κοινωνικές ιστορίες, για να υποστηρίξει μαθητές με Δ.Α.Δ.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

- Ύπαρξη ποικίλων διαδικτυακών βίντεο για διάφορα μαθήματα. Οι μαθητές μπορούν να παρακολουθήσουν ένα βίντεο και να απαντήσουν σε ερωτήσεις, να δουλέψουν σε ομάδες ή να ακολουθήσει συζήτηση στην ολομέλεια της ψηφιακής τάξης. Ένα ενδιαφέρον ιστότοπος είναι αυτός του BBC (<https://www.bbc.co.uk/bitesize/this-terms-topics>) που περιέχει πλούσιο πολυμεσικό υλικό.
- Το πλεονέκτημα αυτού του ιστότοπου είναι ότι το υλικό είναι διαρθρωμένο ανά ηλικιακές ομάδες μαθητών και ανά διδακτικό αντικείμενο. Το μειονέκτημα είναι ότι είναι γραμμένο στην αγγλική γλώσσα.